

HUBSAFARI STATIONSGEBIED APELDOORN 14 SEPTEMBER 2021



VERSLAG EN UITKOMSTEN

HUBSAFARI – 14 SEPTEMBER 2021

14 september gingen we op ‘safari’ in de stationsomgeving van Apeldoorn. Al wandelend verkenden we de kansen voor het stationsgebied als ‘hub’. De opkomst was goed! Met deelnemers die vanuit verschillende invalshoeken betrokken zijn bij de ontwikkelingen in en om het stationsgebied. Dit zijn de uitkomsten van de Hubsafari.

Samen de hubpotentie beoordelen

Wat kan het stationsgebied als hub betekenen voor de transitie naar duurzame en meer actieve mobiliteit? En hoe kan het bijdragen aan een aantrekkelijke leefomgeving voor de (toekomstige) inwoners, werknemers en bezoekers van Apeldoorn? Een hub kent verschillende functies en vormen. Maar wat is passend en effectief voor Apeldoorn? In de Hubsafari gaven we een gestructureerde beoordeling van de kansen en (on)mogelijkheden. De deelnemers hebben de stationsomgeving gescoord aan de hand van de vier thema’s uit het ‘Handelingsperspectief OV-knooppunten’: plaats, knoop, mobiliteit én mens.

Gebruiker centraal bij hubontwikkeling

De Hubsafari maakt deel uit van experimenteerprogramma ‘Experimenteren met Mobiliteitshubs’. In dit experiment zetten we de (toekomstige) gebruiker / reiziger centraal bij de beoordeling van de Hub Apeldoorn. Aan de hand van personas is de reisketen van verschillende gebruikers van Hub Apeldoorn gesimuleerd. De vraag is hoe we het beste aansluiten bij hun wensen en behoeften? Hoe verloopt de reis? Waar loop je (soms letterlijk) tegenaan? En waar liggen juist kansen om de reis of het verblijf voor deze gebruiker te verbeteren?

GEbruikers VAN HUB APELDOORN

De deelnemers verkennen in groepen de stationsomgeving. Ze verplaatsen zich als het ware in de (toekomstige) gebruikers van hub Apeldoorn, in zes personas. De route die wordt afgelegd simuleert een reisketen die van toepassing is voor de doelgroep. Met drie verschillende routes worden verschillende ontwikkellocaties, woongebieden en bestemmingen in de stationsomgeving aangedaan.

Voorbeeld: De medewerker van de Belastingdienst. Deze groep verplaatst zich in de persona van iemand die in Apeldoorn werkt en buiten Apeldoorn op werkbezoek moet. De reisketen: de persoon komt de [fiets] vanaf het werk naar de hub, haalt een broodje op het station en gaat vervolgens met de [deelauto] naar Arnhem.

De toekomstige gebruikers van hub Apeldoorn:

Persona 1: Bewoner Veldhuis

Persona 2: Student Saxion

Persona 3: Toerist Apeldoorn

Persona 4: (oudere) bewoner Ons Huis

Persona 5: Medewerker Belastingdienst

Persona 6: Gezin uit Kayersmolen-Noord

HUBSAFARI – 14 SEPTEMBER 2021



HUBSAFARI – 14 SEPTEMBER 2021

- ① ONTWIKKELING ↔ HUB
KANSSEN → DOELGROEPEN
- ② INTEGRAAL WERKEN — COLLECTIEF PARKELEN
- ③ ~~3~~ OPENBARE RUIMTE — PARKELEN ↓
VOETGANGER — VEILIGHEID
AANTREKINGSKRACHT
- ④ FIETS! — STALLING
— ROUTE
- ⑤ KEURING ↔ PROGRAMMA
PLINTEN

OPGAVEN VOOR 'HUB APELDOORN'

- 1. STERKE RELATIE TUSSEN HUB EN ONTWIKKELINGEN:** De stationsomgeving staat aan de vooravond van een aantal grote ontwikkelingen. Er ligt nu een kans om met de hubontwikkeling in te spelen op de behoeften van de toekomstige gebruikers. Dit gebeurt nu nog te weinig. Blijf (het perspectief van) de doelgroep betrekken bij de ontwikkeling van de hubomgeving.
- 2. INTEGRAAL SAMENWERKEN IN DE HUBOMGEVING:** Kijk integraal naar de opgaven in de hubomgeving. Soms ligt de oplossing voor een probleem in het ene deelgebied in de andere. Denk bijvoorbeeld aan het clusteren van parkeren en dubbelgebruik van parkeervoorzieningen. Waarbij de parkeerplaats overdag door bezoekers wordt gebruikt en in de avond door bewoners.
- 3. AANTREKKELIJKE OPENBARE RUIJTE VOOR DE VOETGANGER:** De openbare ruimte is nu primair ingericht op het passeren van de stationsomgeving. Het Stationsplein is opgeknapt maar iets verder mist het gebied dezelfde uitstraling en sfeer. Breid deze kwaliteit verder uit met (veilige) verblijfsplekken met groen in de bredere omgeving.
- 4. ROUTES EN VOORZIENINGEN VOOR DE FIETSER:** Door goede fietsvoorzieningen (bijv. stallingen) en duidelijke routes aan te leggen, wordt het voor de (E-)fietser aantrekkelijker om van/naar/via de hub te reizen. Steeds meer bewoners van Apeldoorn gebruiken de fiets. Zet hier nog sterker op in.
- 5. REURING CREËREN:** Er is nu weinig te beleven in de hubomgeving. Er mist programma wat zorgt voor levendigheid en reuring. Voeg programma toe wat aansluit bij de (toekomstige) gebruiker. Een tijdelijke programmering kan de hub al meer betekenis geven voor verschillende gebruikers.

HUBSAFARI – 14 SEPTEMBER 2021

PLAATS

- ONTVANGST TOERIST
- NIET DUIDELIJKE ROUTE
- VERSTREED
- ROLTES DOORSTEDEN
- DORPSE KENMERKEN — WOOYOMGANG
- "ONTSPANNEN"
- BEWEGWIJZERING SLECHT
- "STERLOOS" — GROEN, TERRASSEN,

KNOOP

- TE GROTE AFSTAND SUPERMARKT
- OVERSTAP
- AUTO → PARKELEN → KENNEMOBILITEIT

MOBIILITEIT

- FIETSLERBINDING RACEBAAN
- ONVEILIGHEID VOETGANGER
- 3 OF 4 NIET MET DE TREET
- VEEL PARKELEN KOMD STATION
- AUTO — MOBILITEIT "OM" HET KNOOPPUNT
- DEEL MOBILITEIT ONZICHTBAAR
↳ DICTSBY, WETEN, VINDBAAR

MENS

- GEEN INFORMATIEVOORZIENING
- LOOPROUTES
- VOETGANGER
- WEINIG VOOR STUDENTEN "GEEN REUKING"
- "PUNTEN" — OVERLET MET EIGENAREN

OPGAVEN VOOR 'HUB APELDOORN'

PROCESMATIGE OPGAVE 1. STERKE RELATIE TUSSEN HUB EN ONTWIKKELINGEN (*proces*)

Toekomstige gebruiker centraal: In de gehele Spoorzone gaan de komende jaren verschillende ontwikkelingen van start. Er komen nieuwe gebruikers naar het gebied. Er ligt nu een kans om vanuit een breder perspectief naar de algehele stationsomgeving te kijken en met de verschillende ruimtelijke en programmatische plannen in te spelen op de toekomstige gebruiker.

Gericht aanbod op de hub: Speel met het vervoersaanbod op de hub in op de behoeften van de (toekomstige) gebruikers. Dit vraagt om een adaptieve en flexibele invulling. Wat zijn mogelijkheden voor een flexibele invulling van netwerk en aanbod, aanpasbaar n.a.v. veranderingen in behoeften?

Betrek de doelgroep: Doordat de deelnemers zich nu verplaatsen in de gebruiker wordt zichtbaar dat bijvoorbeeld de ontvangst voor (buitenlandse) toeristen in de stationsomgeving ondermaats is. En dat de afstand van station naar een supermarkt te groot is voor de forens om na het werk nog even snel boodschappen te doen. Blijf (het perspectief van) de doelgroep betrekken bij de verdere ontwikkeling van de plannen voor het stationsgebied.

Aansluiting van voorzieningen op het type reiziger



OPGAVEN VOOR 'HUB APELDOORN'

Wat hebben we geleerd van de Hubsafari?

Wat zijn nieuwe inzichten vanuit het perspectief van de doelgroepen?

Zijn er nieuwe opgaven aangestipt voor stationsomgeving/hub Apeldoorn?

OPGAVEN VOOR 'HUB APeldoorn'

**STALLING
BESTEMD VOOR
TREINREIZIGERS**

**WEINIG INFORMATIEVOORZIENINGEN
EN SLECHTE BEWEGWIJZERING**

OPGAVE 2. INTEGRAAL SAMENWERKEN IN DE HUBOMGEVING (*proces*)

Integrale benadering van de hubomgeving: Samenwerking tussen de ontwikkelende partijen in het gebied biedt kansen. Niet elk deelgebied hoeft opnieuw het wiel uit te vinden. Soms is het slim om een probleem buiten de plangrens op te lossen. Zo is het misschien niet nodig om in elk deelgebied een supermarkt te realiseren of zijn parkeerplaatsen collectief te clusteren. Het overleg met eigenaren en ontwikkelaars is en blijft hierin essentieel. Blijf dit gesprek faciliteren.

Collectief parkeren: Het clusteren van parkeren is een goed voorbeeld van een integrale gebiedsbenadering. Autoparkeren is nu erg verspreid in de omgeving van het station. Wat zijn mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik en dubbelgebruik van de parkeervoorzieningen?

Versterkte relatie tussen omliggende wijken: Naast de relatie van het station met de omliggende wijken is de onderlinge relatie tussen wijken net zo belangrijk. De student van Wittenborg maakt ook gebruik van winkels in het centrum en het gezin uit Kayersmolen-Noord gaat ook naar de friettent in de buurt Brummelhof. Dit vraagt om een integrale visie voor de stationsomgeving.

Aantrekkelijke ontmoetings- en verblijfsplekken



OPGAVEN VOOR 'HUB APELDOORN'

AUTO(PARKEREN) KRIJGT VEEL RUIMTE IN DE OMGEVING EN DEELMOBILITEIT IS ONZICHTBAAR



OPGAVE 3. AANTREKKELIJKE OPENBARE RUIMTE VOOR DE VOETGANGER *(inhoudelijk)*

Verblijfskwaliteit in de hubomgeving: De openbare ruimte is vooral ingericht op passeren. Dit geldt eigenlijk voor alle verkeersdeelnemers. In de omgeving zijn er weinig bestemmingen of verblijfsplekken. Verbeter de verblijfskwaliteit in de hubomgeving om gebruikers ook in het gebied te houden. Dit komt de sfeer, levendigheid, sociale veiligheid en algehele uitstraling ten goede.

Veilige hubomgeving: Zowel op sociale veiligheid als verkeersveiligheid wordt door de deelnemers laag gescoord. Dit komt met name door onduidelijke routes voor de voetganger. De routes die er zijn worden doorkruist door een 'racebaan met snelle fietsers' en auto infrastructuur. Ook zijn er plekken in de omgeving die (vooral in het donker) onveilig aanvoelen.

Vindbaarheid van voorzieningen: (informatie)voorzieningen zijn niet goed vindbaar. Dit gaat bijvoorbeeld om een duidelijke routing en bewegwijzering naar het centrum maar ook over de aanwezigheid en locatie van deelmobiliteit. Voeg goede routes en bewegwijzering toe.

Vindbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen



OPGAVEN VOOR 'HUB APeldoorn'

RACEBAAN VOOR FIETSCERS OVER HET PLEIN EN
ONDUIDELIJKE ROUTES VOOR VOETGANGERS



OPGAVE 4. ROUTES EN VOORZIENINGEN VOOR DE FIETSER *(inhoudelijk)*

Apeldoorn als fietsstad: Van oudsher is Apeldoorn een echte autostad. De afgelopen jaren zien we juist een verandering naar steeds meer fietsgebruik. Zet nog meer in op deze modaliteit door de fietsinfrastructuur uit te breiden en voorzieningen toe te voegen (zoals fietspaden, fietsparkeren en deelfietsen) in de hubomgeving.

Overstap van fiets naar...: De mobiliteitsfunctie van een hub gaat in essentie over de overstap tussen twee vervoersmiddelen en het faciliteren van de reisketen. De bewoner van Apeldoorn gaat meer en meer gebruik maken van de fiets. Dan wordt de overstap van fiets naar een ander vervoersmiddel op de hub ook belangrijker. Zet hierop in met een divers aanbod van vervoersmiddelen en voorzieningen op de hub. De (veilige) fietsenstalling onder het station met aansluiting naar de perrons is een goed voorbeeld hiervan.

Logische en toegankelijke loop- en fietsroutes



OPGAVEN VOOR 'HUB APELDOORN'



**APELDOORN WORDT STEEDS MEER EEN
FIETSTAD – ZET HIER NOG MEER OP IN**

OPGAVE 5. REURING CREËREN *(inhoudelijk)*

Een levendige hublocatie: Er gebeurt op dit moment weinig in de directe omgeving van het station. Ondanks dat de gebruikers van het station hier (dagelijks) voorbijkomen. Het is duidelijk dat de omgeving is ingericht op het passeren in plaats van verblijf. Voeg programma toe om verschillende gebruikers aan te trekken. Zo wordt de hub op meer tijdstippen een levendige plek.

Programma voor (toekomstige) gebruikers: Sluit met de programmering aan bij de (toekomstige) gebruikers van het gebied. Er is nu bijvoorbeeld weinig te doen voor studenten in het gebied. Tijdelijke programmering kan al een grote bijdrage leveren aan het creëren van meer betekenis van deze plek voor de verschillende gebruikers. Wat zijn de mogelijkheden placemaking projecten?

Sfeer en uitstraling: Het Stationsplein is nog vrij recent opgeknapt en heeft nu een frisse uitstraling die past bij Apeldoorn. 100 meter verder verdwijnt deze uitstraling. Breid de sfeer van het Stationsplein uit naar de bredere stationsomgeving. Dit sluit goed aan bij de ambitie van de gemeente om het centrum als 'stadspark' te ontwikkelen.

Aanwezigheid van verschillende functies en voorzieningen



OPGAVEN VOOR 'HUB APELDOORN'



VEEL VERSCHILLENDE GEBRUIKERS (BIJVOORBEELD STUDENTEN)
EN DE OMGEVING IS NOG VRIJ SFEERLOOS ZONDER 'REURING'

HUBSAFARI – 14 SEPTEMBER 2021



Experimenteren met mobiliteitshubs

De Hubsafari is onderdeel van het programma 'Experimenteren met Mobiliteitshubs' (EMH). In dit experimenteerprogramma doen we praktijkgerichte inzichten op over de ontwikkeling en potentie van mobiliteitshubs. Het doel van de Hubsafari is om o.a. in Apeldoorn op een frisse en nieuwe wijze tot concrete inzichten te komen die de hubontwikkeling een stap verder helpen.

Serious game hubontwikkeling

Vanuit EMH organiseren we een tweede bijeenkomst om gezamenlijk het verdere gesprek aan te gaan over de ontwikkeling van de stationsomgeving. Dit doen we aan de hand van een serious game (i.o.). Graag nodigen we je dan opnieuw uit om deel te nemen.

Graag tot ziens!

HUBSAFARI

STATIONSGEBIED

APELDOORN

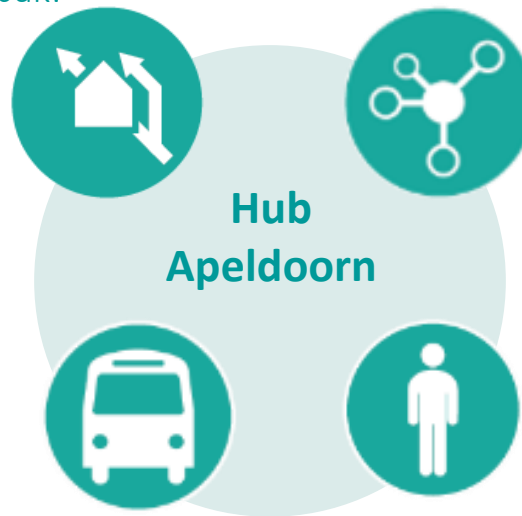


Bijlage: Hoe scoor jij de stationsomgeving?

**Scores van de deelnemers op de vier thema's van het 'Handelingsperspectief
OV-Knooppunten': Plaats, Knoop, Mobiliteit en Mens.**

Plaats

- Vrij sfeerloze omgeving met weinig programma
- Tijdelijk programma gedurende ontwikkeling zorgt voor meer reuring
- Tijdelijk programma en placemaking
- Ontwikkeling stationsomgeving vraagt om een ruimtelijke én programmatische aanpak: gebiedsgerichte agenda



OV-knoop

- Een hub gaat in essentie over de keuzemogelijkheid in (een overstap op) vervoersmiddelen
- De relatie tussen auto – parkeren – keuzemobiliteit wordt duidelijker

Mobiliteit

- Conflict tussen de voetganger, (E-) fietser en automobilist
- Oversteekbaarheid voor voetgangers is lastig
- Wirwar aan fietsroutes

Mens

- Niet alle plekken zijn makkelijk toegankelijk voor mensen met een beperking
- Informatieborden zijn slecht vindbaar

SCORES – THEMA 1 'PLAATS'

Verbinding van het station met de omgeving / omliggende wijken



Aanwezigheid van verschillende functies en voorzieningen



Aantrekkelijke ontmoetings- en verblijfsplekken



Totaalscore 'Plaats'



SCORES – THEMA 2 ‘KNOOP’

Logische en toegankelijke loop- en fietsroutes



Vindbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen



Verkeersveiligheid in de stationsomgeving



Totaalscore ‘Knoop’



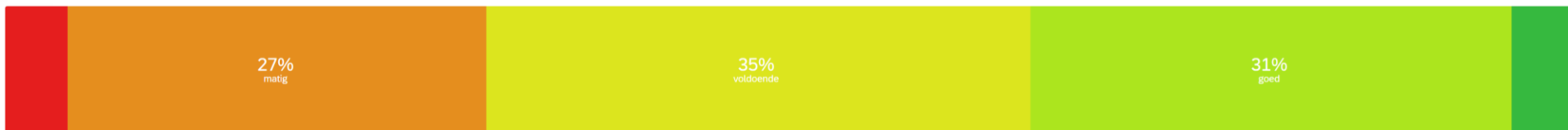
Slecht
 Matig
 Voldoende
 Goed
 Zeer goed

SCORES – THEMA 3 ‘MOBILITEIT’

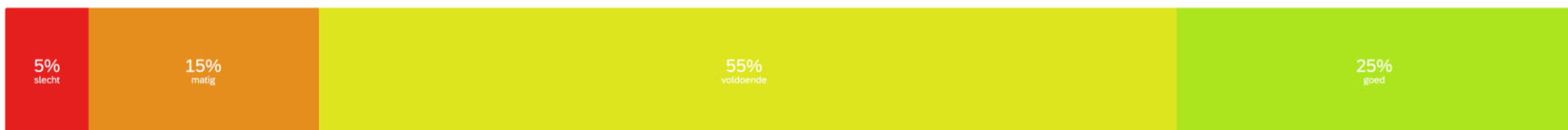
Bereikbaarheid van het station / de stationsomgeving



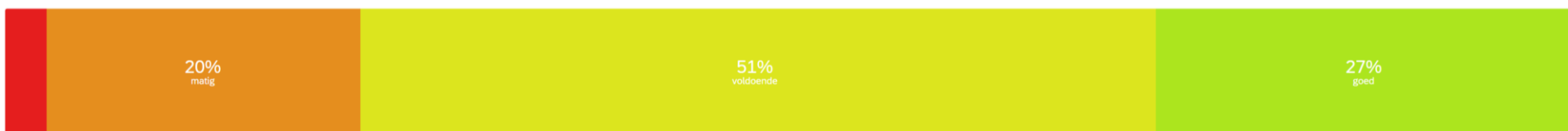
Voldoende aanbod van verschillende vervoersmiddelen



Bereikbaarheid van bestemmingen (binnen en buiten Apeldoorn)



Totaalscore ‘Mobiliteit’



SCORES – THEMA 4 ‘MENS’

Ansluiting van voorzieningen op het type reiziger



Veilige en aantrekkelijke omgeving



(digitale) toegankelijkheid voor verschillende doelgroepen



Totaalscore ‘Mens’

